

راه‌های ارتقای جایگاه صنعت بیمه در بازار سرمایه

مؤلفان: دکتر داود فیض^۱

رضا احسانی^۲

شرکت‌های بیمه و در مجموع صنعت بیمه در هر کشور، از جمله مهمترین نهادهای مالی فعال در بازارهای مالی، به ویژه بازار سرمایه است که علاوه بر تأمین امنیت فعالیت‌های اقتصادی، می‌تواند از طریق ارائه خدمات بیمه‌ای، نقش بسیار اساسی و تعیین‌کننده‌ای در تمرکز و پویایی بازارهای مالی و تأمین وجوه قابل سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اقتصادی داشته باشد.

مقدمه

مکرر تمامی ادبیات توسعه اقتصادی است و برآیند و غایت تمامی نظریه پردازی‌های توسعه‌ای، حول این محور متمرکز شده است.

شرکت‌های بیمه و در مجموع صنعت بیمه در هر کشور، از جمله مهم‌ترین نهادهای مالی فعال در بازارهای مالی، به ویژه بازار سرمایه است که علاوه بر تأمین امنیت فعالیت‌های اقتصادی، می‌تواند از طریق ارائه خدمات بیمه‌ای، نقش بسیار اساسی و تعیین‌کننده‌ای در تحرک و پویایی بازارهای مالی و تأمین وجوه قابل سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های اقتصادی داشته باشند. لذا سرمایه‌گذاری از محل سرمایه و ذخایر فنی، یکی از مهمترین وظایف شرکت‌های بیمه می‌باشد. شرکت‌های بیمه وجوه بیمه‌گذاران را به صورت ذخایر فنی در اختیار داشته، به

امروزه بر کسی پوشیده نیست که یکی از عوامل اصلی و مهم رشد و توسعه اقتصادی یک کشور، افزایش سرمایه‌گذاری مولد در آن جامعه بوده و رابطه مستقیمی بین توسعه اقتصادی و سرمایه‌گذاری وجود دارد. در واقع بحث سرمایه و سرمایه‌گذاری، از مهم‌ترین نظریات توسعه اقتصادی است و از آن به عنوان آئینه تمام‌نمای چگونگی رشد و توسعه اقتصادی یاد می‌شود. این موضوع، حدیث

۱. استادیار دانشکده علوم انسانی دانشگاه سمنان
۲. کارشناس ارشد مدیریت صنعتی

۱. اهمیت فعالیت‌های سرمایه‌گذاری در شرکت‌های

بیمه

شرکت‌های بیمه با دریافت مبالغی تحت عنوان حق بیمه، پرداخت خسارت‌های احتمالی خاصی را در آینده تعهد می‌نمایند. از آنجا که وقوع خسارت‌ها، با احتمال مواجه است و به زمان آینده مربوط می‌شود، وقفه زمانی قابل ملاحظه‌ای بین دریافت حق بیمه و پرداخت خسارت‌ها - در صورت وقوع - وجود دارد. این وقفه، زمانی است که در حقیقت امکان سرمایه‌گذاری وجوه انباشته شده حق بیمه را فراهم می‌کند. به طور کلی، فعالیت شرکت‌های بیمه را می‌توان به بیمه‌های زندگی و غیرزندگی تقسیم نمود. به موجب طولانی‌تر بودن وقفه زمانی بین دریافت حق بیمه و پرداخت خسارت در رشته‌های بیمه زندگی، وجوه دریافتی از این رشته‌ها امکان سرمایه‌گذاری بیشتر و بلندمدت را فراهم می‌آورند. به همین دلیل سهم بسیار بالایی از فعالیت شرکت‌های بیمه در کشورهای توسعه یافته که دارای بازار رقابتی و کارآمد می‌باشند، مربوط به رشته‌های بیمه زندگی است و این امر موجب مشارکت فعال و وسیع شرکت‌های بیمه در بازار سرمایه و تأمین وجوه برای سرمایه‌گذاری شده است. بیمه‌های زندگی - و به ویژه بیمه عمر - نه تنها آرامش خاطر بیمه‌گذار را فراهم می‌آورند، بلکه موجب تشکیل سرمایه نیز می‌شوند. از آنجا که تنوع و گستردگی فعالیت‌های بیمه‌ای در برگیرنده تمامی بخش‌های اقتصادی و کل جمعیت کشور است، می‌تواند منجر به انباشت وجوه فراوانی شود و در مجموعه فعالیت‌های اقتصادی، علاوه بر تأمین امنیت، به یکی از

عنوان دارایی سودآور به کار گرفته و آن را در فعالیت‌های مناسب اقتصادی سرمایه‌گذاری می‌نمایند. بدین ترتیب در یک شرکت بیمه، سرمایه‌گذاری جزء فعالیت‌های اصلی شرکت قرار می‌گیرد و میزان سود حاصل از آن، قسمت قابل توجهی از دارایی‌های شرکت را تشکیل می‌دهد. از آنجایی که سود حاصل از عملیات سرمایه‌گذاری، خصوصاً در شرکت‌هایی که دارای سابقه و حجم کاری زیاد می‌باشند، نسبت قابل توجهی از سود خالص این شرکت‌ها را تشکیل داده و در بعضی از دوره‌های مالی که عملیات بیمه‌ای با زیان مواجه می‌شود، سود حاصل از سرمایه‌گذاری‌ها این ضرر را جبران نموده و سود برای کل عملیات شرکت بدست می‌آید.

باید توجه کرد که تصمیم‌گیری شرکت‌های بیمه در زمینه سرمایه‌گذاری، تابع عوامل پیچیده‌ای است و مدیران سرمایه‌گذاری باید از یک سو، هم‌زمان بر سه عامل سوددهی، قابلیت تبدیل به وجه نقد و اطمینان از برگشت اصل سرمایه توجه داشته باشند و از سوی دیگر، منابع مالی این شرکت‌ها از نظر قابلیت استفاده از سرمایه‌گذاری دارای ضوابط و محدودیت‌های ویژه‌ای است. از آنجا که سرمایه‌گذاری از محل ذخایر فنی می‌باشد و این ذخایر متعلق به بیمه‌گذاران است، لذا لزوم اعمال نظارت و کنترل بر وضعیت مالی و نقدینگی شرکت‌های بیمه احساس می‌شود. به همین علت است که امروزه مدیریت سرمایه‌گذاری، نقش مهم و قابل توجهی در شرکت‌های بیمه پیدا کرده است.

به منظور ایجاد پوشش کافی برای هزینه‌های خود، کسب درآمد و سودآوری بیشتر، رشد و توسعه فعالیت‌های بیمه‌ای و در نتیجه ارتقاء کمی و کیفی خدمات خود به ارائه خدمات با قیمت نازل، جهت جذب هر چه بیشتر مشتریان پرداخته و به عنوان یک نهاد مالی فعال در بازار سرمایه و فعالیت‌های سرمایه‌گذاری مشارکت می‌نمایند. به طوری که در برخی از کشورهای توسعه یافته، نقش صنعت بیمه در بازار سرمایه و تجهیز منابع پس‌اندازی، حتی از بازار بورس اوراق بهادار و نظام بانکی به مراتب بیشتر است.

به عنوان مثال در کشورهای انگلستان، آمریکا و ژاپن به ترتیب حدود ۶۴، ۴۹ و ۳۹ درصد از پس‌انداز ملی، توسط صنعت بیمه انباشته و به سوی زمینه‌های مختلف

سرمایه‌گذاری هدایت می‌شوند.

۲. منابع تأمین سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بیمه

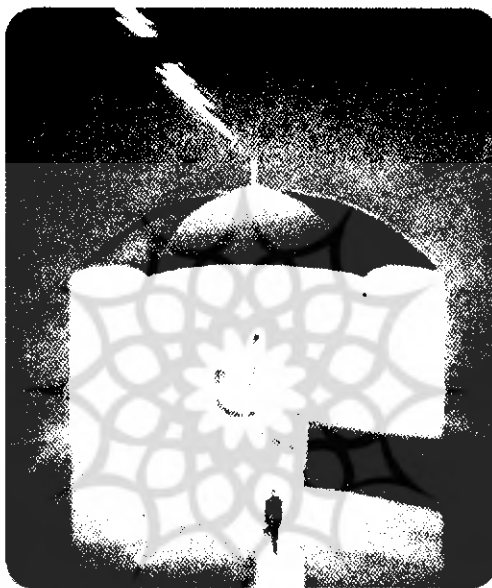
۱-۲. اندوخته‌های قانونی (وجوه شرکت)

این وجوه مربوط به حقوق صاحبان سهام یعنی سرمایه، اندوخته‌ها و سود تقسیم نشده است که با توجه به ماهیت شرکت‌های بیمه ممکن است نیاز به خرید تأسیسات و تجهیزات زیادی نباشد. به عبارت دیگر، برخلاف شرکت‌های تولیدی که معمولاً در آنها سرمایه، اندوخته‌ها، ذخایر و سایر منابع وجوه، صرف ایجاد و یا خرید تأسیسات،

کانال‌های مهم منابع قابل سرمایه‌گذاری و هدایت‌کننده آن به سوی فعالیت‌های مولد اقتصادی مبدل شود. نکته‌ای که در زمینه نقش صنعت بیمه در تجهیز منابع پس‌اندازی به عنوان یک نهاد مالی باید مورد توجه خاص قرار گیرد این است که در کشورهای در حال توسعه با سطح درآمد سرانه پایین و به ویژه در دوره‌های سخت اقتصادی و

تورمی شدید، قدرت پس‌اندازی و تجهیز منابع سایر بازارها و نهادهای مالی، به شدت کاهش می‌یابد و پس‌انداز حاصل از فعالیت‌های بیمه‌ای به تنها کانال پس‌اندازی مردم مبدل می‌شود. با این وصف، نقش این نهاد مالی در کشورهای در حال توسعه، که عمدتاً از سطح درآمد سرانه پایین برخوردارند و با کمبود منابع پس‌اندازی جهت

سرمایه‌گذاری و رشد تولید مواجه بوده و بحران‌های متعدد اقتصادی و تورم بالا از خصوصیات ویژه اقتصاد آنها است، بیش از کشورهای توسعه یافته باید مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر مسأله استفاده بهینه از منابع و ذخایر فنی نزد شرکت‌های بیمه، انگیزه کسب درآمد جهت توسعه فعالیت‌های بیمه‌ای و مقابله با خسارت‌های کلان احتمالی نیز ایجاد می‌کند که مدیریت شرکت‌های بیمه در زمینه به کارگیری و استفاده هر چه بهتر از وجوه مالی شرکت‌های بیمه، تلاش نماید. بنابراین در اغلب کشورهای جهان، شرکت‌های بیمه

تجهیزات، ماشین آلات و مواد اولیه می‌گردد، یک شرکت بیمه برای تولید محصول خود یعنی فروش بیمه و تعهد جبران خسارت در آتی، نیاز به هزینه‌های سرمایه‌ای قابل توجهی ندارد.

۲-۲. ذخایر فنی (وجوه حق بیمه‌ها)

این وجوه که منابع عمده سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بیمه را تشکیل می‌دهند، در حقیقت متعلق به بیمه‌گذاران و تضمینی برای انجام تعهدات بیمه‌گر در مقابل بیمه‌گذاران بوده و چنانچه این ذخایر در راه‌های خطرناک به کار گرفته شوند، اثرات نامطلوبی از خود باقی خواهد گذاشت. اما سرمایه‌گذاری از محل ذخایر فنی، با توجه به تعلق این ذخایر به بیمه‌گذاران و لزوم اعمال نظارت و کنترل بر وضعیت مالی و نقدینگی شرکت‌های بیمه، تابع مقررات و محدودیت‌های خاصی می‌باشد. لذا تمام کشورها قوانین و مقرراتی دارند که میزان اندوخته و کانال‌های سرمایه‌گذاری بیمه‌گران را تعیین و به نحوی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهند. در ایران، آیین‌نامه شماره ۴۲ مصوب شورای عالی بیمه، نحوه به‌کارگیری سرمایه‌ها، اندوخته‌ها، ذخایر فنی و سایر ذخایر، همچنین سرمایه‌گذاری‌های مجاز از محل این منابع را تعیین نموده است.

بررسی‌های مختلف نشان داده است که عوامل بیمه‌ای مؤثر در میزان مشارکت شرکت‌های بیمه در بازار سرمایه، به شرح زیر است:

- بین رشد پرتفوی صنعت بیمه و افزایش میزان سرمایه‌گذاری این صنعت در بازار سرمایه، رابطه معناداری وجود دارد.

در ایران آیین‌نامه شماره ۴۲ مصوب

شورای عالی بیمه، نحوه به‌کارگیری سرمایه‌ها،

اندوخته‌ها، ذخایر فنی و سایر ذخایر، همچنین

سرمایه‌گذاری‌های مجاز از محل این منابع را تعیین

نموده است.

- اثر میزان حق بیمه‌های دریافتی از طریق بیمه‌های عمر و پس‌انداز شرکت‌های بیمه (نسبت به کل حق دریافتی)، بر میزان سرمایه‌گذاری این شرکت‌ها در بازار سرمایه بیشتر است.

- بین کاهش تصدی‌گری دولت در صنعت بیمه و افزایش نقش این صنعت در بازار سرمایه، رابطه معناداری وجود دارد.

- بین تغییر ترکیب دارایی‌های شرکت‌های بیمه و ارتقاء جایگاه این شرکت‌ها در بازار سرمایه، رابطه معناداری وجود دارد.

کارشناسان و مدیران صنعت بیمه، تأثیر هر یک از عوامل ذکر شده فوق را بر رشد و شکوفایی جایگاه صنعت بیمه در بازار سرمایه یکسان نمی‌دانند و چنین به نظر می‌رسد که برخی از این عوامل نسبت به عوامل دیگر، نزد کارشناسان از اهمیت بیشتری برخوردار باشند. در این زمینه آزمون تحلیل واریانس فریدمن، جهت رتبه‌بندی عوامل مزبور به کار گرفته شده است (جدول ۱).

۳. نتیجه‌گیری و پیشنهادات

- افزایش کمی شرکت‌های بیمه و توسعه خدمات بیمه‌ای

در اقصی نقاط کشور، از طریق افزایش تعداد شرکت‌های بیمه خصوصی و یا افزایش تعداد شعب و شبکه فروش (نماینده‌گی‌های) هر یک از شرکت‌های بیمه، به صورت یک برنامه همه جانبه و کلی نگر که متناسب با شرایط اقتصادی-اجتماعی و قانونی کشور و نیاز جامعه عمل نماید.

- فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌های گروهی (تبلیغات) و سایر ابزارها، جهت نهادینه کردن نیاز جامعه به پوشش‌های بیمه‌ای و به ویژه تغییر و اصلاح ترکیب حق بیمه‌های دریافتی از طریق رشد و توسعه بیمه‌های زندگی که این خود می‌تواند علاوه بر افزایش اعتماد و اطمینان و امید به زندگی در جامعه، به منبع بسیار مطمئنی برای پس‌انداز و سرمایه‌گذاری تبدیل شود.

- انجام به موقع و سریع تعهدات توسط شرکت‌های بیمه (مشتری‌مداری) و تکریم ارباب رجوع به صورت کارآمد، جهت جلب نظر مردم و ایجاد امنیت و اطمینان در آنها نسبت به شرکت‌های بیمه

نتایج تحقیقات حاضر نشان می‌دهد که بین رشد پرتفوی صنعت بیمه، افزایش میزان حق بیمه‌های دریافتی از طریق بیمه‌های عمر و پس‌انداز، کاهش تصدی‌گری دولت در صنعت بیمه، تغییر ترکیب دارایی‌های شرکت بیمه، افزایش میزان ریسک‌پذیری مدیران صنعت بیمه و ارتقای جایگاه این صنعت در بازار سرمایه، رابطه مستقیم وجود دارد. همچنین رتبه‌بندی عوامل نشان داد که عوامل ثابت بازار سرمایه کشور و شناسایی و رفع محدودیت‌های قانونی در سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه، به ترتیب مهم‌ترین عوامل اثرگذار در ارتقای جایگاه صنعت بیمه در بازار سرمایه می‌باشند.

با توجه به مطالب فوق‌الذکر و رتبه‌بندی عوامل می‌توان به این نتیجه دست یافت که بازارهای مالی در اقتصاد ایران هنوز از سازمان‌یافتگی، رشد و توسعه لازم جهت تجهیز، هدایت و تخصیص منابع مالی بین فعالیت‌های اقتصادی برخوردار نبوده و عمدتاً به صورت سنتی و غیر کارآمد عمل می‌نماید.

به دلیل عدم سازمان‌یافتگی و توسعه نیافتن بخش واقعی و مالی اقتصاد، نهادهای مالی فعال در بازارهای مالی کشور همچون صنعت بیمه یا عمدتاً شکل نگرفته‌اند و یا به دلیل دولتی بودن و عدم فضای رقابتی در عملکرد آنها، نقش تعیین‌کننده و قابل توجهی در بازارهای مالی ندارند.

با توجه به بررسی‌های به عمل آمده، پیشنهادات زیر

ارائه می‌گردد:

مستقیم وجود دارد.

نتایج تحقیقات حاضر نشان می‌دهد بین رشد پرتفوی صنعت بیمه، افزایش میزان حق بیمه‌های دریافتی از طریق بیمه‌های عمر و پس‌انداز، کاهش تصدی‌گری دولت در صنعت بیمه، تغییر ترکیب دارایی‌های شرکت بیمه، افزایش میزان ریسک‌پذیری مدیران صنعت بیمه و ارتقای جایگاه این صنعت در بازار سرمایه، رابطه مستقیم وجود دارد.

بازارهای مالی بیمه، سرمایه‌های ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ (سپتامبر ۱۳۸۲ و فوریه ۱۳۸۳)

جدول ۱. نتایج آزمون تحلیل واریانس فریدمن

ردیف	عوامل مؤثر بر رشد و شکوفایی جایگاه صنعت بیمه در بازار سرمایه	رتبه میانگین	اولویت بندی
۱	ثبات بازار سرمایه کشور	۱۵/۳۵	اول
۲	شناسایی و رفع محدودیت‌های قانونی در امر سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه	۱۴/۱۳	دوم
۳	افزایش قدرت خرید افراد در اتباع بیمه‌نامه‌های عمر و پس‌انداز	۱۲/۸۵	سوم
۴	افزایش اختیارات کمیته سرمایه‌گذاری یا هیئت مدیره در استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در داخل کشور	۱۲/۷۱	چهارم
۵	فرهنگ‌سازی از طریق تبلیغات جهت تشویق و ترغیب مردم به خرید بیمه‌نامه‌های عمر و پس‌انداز	۱۲/۶۳	پنجم
۶	افزایش سهم بخش خصوصی در ساختار صنعت بیمه کشور و به‌کارگیری نیروی انسانی متخصص در زمینه سرمایه‌گذاری	۱۲/۵۱	ششم
۷	فرهنگ‌سازی از طریق درج اطلاعات عمومی بیمه‌ای در کتب درسی دانش‌آموزان	۱۱/۹۹	هفتم
۸	فرهنگ‌سازی از طریق درج اطلاعات لازم در خصوص بیمه‌های عمر و پس‌انداز در کتب درسی دانش‌آموزان	۱۱/۹۹	هفتم
۹	انجام به موقع و سریع تعهدات توسط شرکت‌های بیمه (مشتری‌مداری) در بیمه‌های عمر و پس‌انداز	۱۱/۹۰	هشتم
۱۰	افزایش اختیارات کمیته سرمایه‌گذاری یا هیأت مدیره در استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در خارج از کشور	۱۱/۴۶	نهم
۱۱	انجام به موقع و سریع تعهدات، توسط شرکت‌های بیمه در بخش خسارت بیمه‌های خودرو (مشتری‌مداری)	۱۱/۰۵	دهم
۱۲	میزان ریسک‌پذیری مدیران در تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری	۱۰/۸۷	یازدهم
۱۳	افزایش تنوع در بیمه‌نامه‌های صادره (ترکیب پرتفوی)	۱۰/۷۸	دوازدهم
۱۴	افزایش تعداد شرکت‌های بیمه خصوصی در کشور	۱۰/۶۸	سیزدهم
۱۵	افزایش سهم حق بیمه‌های دریافتی از بیمه‌های عمر و پس‌انداز	۱۰/۳۲	چهاردهم
۱۶	طول دوره مدیریتی مدیران و اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری	۱۰/۲۴	پانزدهم
۱۷	افزایش تعداد نمایندگان (کارگزاران) حقیقی و حقوقی	۹/۰۹	شانزدهم
۱۸	افزایش تعداد شعب هر یک از شرکت‌های بیمه	۸/۲۸	هفدهم
۱۹	افزایش سهم حق بیمه‌های دریافتی از سایر بیمه‌های عمر	۸/۲۱	هجدهم
۲۰	کاهش نرخ سود بانکی	۷/۳۰	نوزدهم
۲۱	سپرده‌گذاری در بانک‌های تجاری و اخذ بیمه‌نامه‌های مرهونات	۶/۸۲	بیستم

طبق جدول فوق، عوامل ثبات بازار سرمایه و شناسایی و رفع محدودیت‌های قانونی در امر سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه، به ترتیب با بیشترین رتبه میانگین (۱۵/۳۵ و ۱۴/۱۳) در اولویت‌های اول و دوم قرار دارند. در مقابل، عوامل سپرده‌گذاری در بانک‌های تجاری و کاهش نرخ سود بانکی، به ترتیب با کمترین رتبه میانگین (۷/۳۰ و ۶/۸۲) در اولویت‌های آخر قرار دارند.

کوتاه، درصد انحراف این قوانین را بررسی کرده و جهت رفع برخی از محدودیت‌های غیرضروری اقدام نماید. به عنوان مثال، بیمه مرکزی در تدوین قوانین و محدودیت‌ها باید تناسب بهینه میان سیاست‌های تدافعی و تهاجمی ایجاد کند. در صنعت بیمه، جهت پوشش بدهی‌ها و همچنین حفظ قدرت نقدینگی، قسمت عمده‌ای از منابع مالی به خرید اوراق قرضه و سپرده‌های ثابت بانکی اختصاص یافته است که این سیاست، سیاست تدافعی نامیده می‌شود. حال اگر شرکت‌های بیمه به منظور پوشش ریسک تورم به سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکت‌ها روی آورند، این سیاست که جهت حفظ ارزش ذخایر این مؤسسات در برابر نوسانات اقتصادی جامعه اعمال می‌گردد، سیاست تهاجمی نامیده می‌شود و مؤسسات بیمه ناچارند که با دقت هرچه بیشتر، تناسب بهینه میان این دو سیاست را یافته و با حفظ نقدینگی و تضمین مالی کافی (به صورت سپرده‌های ثابت بانکی و خرید اوراق قرضه دولتی) با سرمایه‌گذاری در سهام سایر شرکت‌ها، حداکثر سودآوری را عاید خود سازند.

- به کارگیری مدیران ریسک پذیر و متخصص در

زمینه سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه

یک مدیر سرمایه‌گذاری باید علاوه بر تخصص و استفاده از دانش روز سرمایه‌گذاری، مدیری ریسک‌پذیر نیز باشد. آمار و ارقام مبین آن است که در هیچ زمانی صنعت بیمه از حداکثر توان خود در محدوده مقررات جاری و آئین‌نامه شورای عالی بیمه در امر سرمایه‌گذاری استفاده ننموده است و این موضوع به توان ریسک‌پذیری

- کاهش شدید دخالت دولت در بازار بیمه از طریق پیگیری و اجرای سیاست‌های آزادسازی، مقررات‌زدایی و واگذاری شرکت‌های بیمه و ایجاد فضای رقابتی در این بازار از طریق ایجاد امکان مشارکت و فعالیت بخش خصوصی

- استفاده از دانش مدیریت سرمایه‌گذاری و تکنیک‌های آماری و علمی در سرمایه‌گذاری و به کارگیری نیروی انسانی متخصص در این زمینه

به عنوان مثال یکی از این تکنیک‌ها، تنوع بخشیدن به سرمایه‌گذاری‌هاست. امروزه تنوع بخشیدن به سرمایه‌گذاری‌ها موجب کاهش ریسک می‌گردد و سرمایه‌گذاران را از زیان ناشی از سرمایه‌گذاری‌ها مصون می‌دارد، لذا اهمیت این امر به مثابه حاشیه ایمنی است.

تکنیک دیگر این است که در انتخاب سرمایه‌گذاری باید به شرایط تورمی جامعه نیز توجه شود، اگر در شرایط حاد تورمی قرار داشتیم، باید از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت اجتناب نمود و بیشتر در دارایی‌های فیزیکی (مانند املاک) سرمایه‌گذاری نمود.

- شناسایی و رفع محدودیت‌های قانونی (اجرای

آئین‌نامه شماره ۴۲ سرمایه‌گذاری) در خصوص نحوه به کارگیری منابع مالی و ذخایر فنی شرکت‌ها، در زمینه سرمایه‌گذاری‌ها و ترکیب دارایی‌ها

این محدودیت‌ها که جهت حمایت از بیمه‌گذاران تصویب شده‌اند، از آزادی عمل مدیران سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه کاسته و قدرت مانور آنها را محدود می‌نمایند. لذا توصیه می‌شود بیمه مرکزی در زمان‌های

مدیران بر می‌گردد.

منابع:

۱. آذر، عادل و مؤمنی، منصور ۱۳۸۳، آمار و کاربرد آن در مدیریت، انتشارات سمت، ج ۲، چ ۷، تهران.
۲. احمدوند، محمدرحیم ۱۳۷۹، بررسی نقش صنعت بیمه در بازار سرمایه و تأمین وجوه مورد نیاز بخش‌های تولیدی، انتشارات مؤسسه تحقیقات پولی و بانکی.
۳. ایثاری، بهزاد ۱۳۶۵، «نقش امور مالی در مؤسسات بیمه»، فصلنامه بیمه مرکزی ایران، ش ۳.
۴. بازرگان، عباس و همکاران ۱۳۸۳، روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، انتشارات آگاه، تهران.
۵. جهانخانی، علی و پارسائیان، علی ۱۳۷۴، بورس اوراق بهادار، انتشارات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
۶. جهانخانی، علی ۱۳۷۱، «مدیریت سرمایه‌گذاری در شرکت‌های بیمه»، حسابدار، ش ۹۱-۹۲.
۷. حسین‌نیا، بتول ۱۳۷۵، بررسی عملکرد سرمایه‌گذاری شرکت‌های بیمه، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
۸. کریمی، آیت ۱۳۷۲، بیمه اموال و مسئولیت، انتشارات دانشکده امور اقتصادی.
۹. کریمی، آیت ۱۳۶۷، کلیات بیمه، انتشارات بیمه مرکزی ایران.
۱۰. معین، محمد ۱۳۶۴، فرهنگ فارسی، انتشارات امیرکبیر، ج ۱.
۱۱. مکی‌نژاد، محمد ۱۳۷۱، «سرمایه‌های بیمه‌ای منبع برتر توسعه ملی»، صنعت حمل و نقل، ش ۱۱۳.